

SLOVENSKI ŠTAJERC

Iz naroda za narod!

«Slovenski Štajerc» izhaja vsak drugi četrtek, datiran z dnevom naslednje nedelje. — Naročnina za celo leto 2 K. — Naročnina se tudi na pol leta plačuje in se mora poslati naprej. — Cena oznanil je za eno stran 32 K, za $\frac{1}{2}$ strani 16 K, $\frac{1}{4}$ strani 8 K, $\frac{1}{8}$ strani 4 K, $\frac{1}{16}$ strani 2 K, $\frac{1}{32}$ strani 1 K. — Pri večkratnem oznanilu je cena posebno znižana. — Za oznanila (inserate) uredništvo in upravnništvo ni odgovorno. — Uredništvo in upravnništvo je v Kranju (Kranjsko). — Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj. — Rokopisi se ne vračajo in se morajo najdalje poslati do ponedeljka pred izdajo dotične številke.

Št. 15.

V Kranju, dne 23. julija 1905.

II. letnik.

Pozor!

Cenjene naročnike prosimo, da odslej naprej vsled dogovora pošiljajo naročnino in denar le na tiskarno Iv. Pr. Lampret v Kranju. Na razpolago je poštno-hranilnični ček št. 867.569.

Kako Slovenci lezemo pod nemški jarem.

(Dopis iz ljutomerskega okraja.)

Vsakemu količkaj izobraženemu Slovencu je znano, da je bil pred nedavnim časom Korotan še popolnoma slovenski, katerega pa sedaj neusmiljeno tare nemški jarem. Tudi na Spodnjem Štajerskem jeli smo lezti navzdol. Brežki, ptujski pa tudi celjski okrajni zastop je za slovenski narod takorekoč izgubljen. Pa tudi ljutomerski okrajni zastop — ako pojde tako naprej — postane v doglednem času nemški, ker sedaj tu posedujemo samo še dva glasa večine.

Interesantno je videti, kako se vse to vrši, zato hočem tu navesti en vzgled: V tem okraju se nahaja popolnoma slovenska fara z imenom sv. Križ. Tu v Križevcih se je naselil pred 70 leti en Nemeč, kranjski Kočevar. Prinesel ni seboj družega, kakor krošnjo blaga v vrednosti okoli 100 kron. Križevski farmani so toliko zaupali temu nemškemu Kočevarju, da si je ta tu v kupčiji pridobil premoženja za tri veleposestva, to je treh dedičev, kateri je vsak

upravičen voliti v okrajni zastop in sicer en sin v Križevcih, en sin in pa vdova v Ljutomeru. Pa vse to Križevčanov še ni spametovalo. Tudi Kočevarjevega naslednika Osvalda podpirajo ti zaslepljeni v trgovini tako pridno, da si je on že pridobil v Lokavcih drugo in si snuje v Ljutomeru že tretje veleposestvo. Ako človek opozarja Križevčane na njih nevarno početje, dobi navadno v odgovor, da je Osvald blaga duša, katera nikomur nič žalega storiti ne more. A pokazat vam hočem, da on ni tako nedolžen, kakršnega se dela. On je poslal svojo soprogo z otroci vred lansko leto v Ljutomer, koder si je v bližini šulvereinske nemške šole sezidal hišo in sicer zategadelj, da lahko že sedaj se aktivno vdeleži volitev v tržki, deželni, državni in okrajni zastop in da njegovim otrokom ne bode treba pohajati križevske navadne šole.

Kakor so pokazale zadnje državnozborske volitve, volil je Osvald z Nemci. Znano nam je vsem Slovencem, kako v Avstriji zatirajo Nemci, koder imajo večino, Slovane. Povsod, koder se Slovan naseli med Nemci, mora se on takoj odpovedati svojej narodnosti, sicer mu preti pogin. A vsezavedni Križevčani pa se niti toliko ne zavedajo, da s podpiranjem privandranega Kočevarja si vzgajajo gada na svojih prsih, kateri bo svoj čas neusmiljeno tlačil njih potomce. Skoraj bi človek rekel, da ima Lah prav, ko reče o Slovencih: „fiol de kan.“ Meni se zdi, da imamo mi Slovenci pred tuji pravo pasjo ponižnost. Tudi ljutomerskim okoličanom se ne dopove, da bo prineslo to brezumno podpiranje nemških

Slovenci! Zahtevajte v vseh gostilnah „Slovenskega Štajerca“!

Takih gostiln, kjer ni „Slovenskega Štajerca“ na razpolago, se ogibajte!

trgovin in obrti Slovincem nekoč prav britko razočaranje. Jaz, ki imam že toliko časa, da gledam, kaj Slovenci počnejo, vidim prepogosto, kako ugledni ljutomerski okoličani, ki bi si sicer šteli za razžalenje, ko bi se jim očitalo nemčurstvo, zahajajo v nemške trgovine in nemške gostilne.

Opazil sem pri zadnjih volitvah, da so volili trgovci Hönigmann, Krajnc in Virt ter gostilničarji Strasser in Stermann z Nemci. No, vi Babinci, Lukavčani in Logarovčani, ki tako radi zabavljate čez slabo gostilničarsko postrežbo ljutomersko, kaj pa vas žene vendar k Strasserju! Ali mislite morda, da, ako v Strasserjevi špekamri pridete v dotiko z nemško jaro gospodo, da bode to vaše pokajanje imelo za konečni izid pravde ugoden uspeh!? Ali vedite, da tisti, ki odločujejo v pravnih zadevah ne pohajajo nemških špekamer.

Neki kmet iz ljutomerske okolice, ki tudi rad pohaja nemške špekamre, mi je nekoč tožil, da ga je Dullerjev neprijazni nastop v uradu nekoč jako iznenadil. Povem mu, da niti Duller, niti Doxat, niti Rajner ali kdo drugi znameniti uradnik ne pohaja nemških špekamer, zatoraj je zaman si iskati v nemških gostilnah naklonjenosti nemških uradnikov. Toraj vi Slovenci iz križevske župe in iz ljutomerske okolice, povejte mi vendar enkrat odkritosrčno, kako morete zagovarjati pred slovensko javnostjo vaše pohajanje v nemške trgovine in gostilne v očigled temu, da z vašim ravnanjem spravljate v nevarnost slovensko potest okrajnega zastopa.

Slovensko vseučiliško vprašanje v proračunskem odseku.

Zastopniki obeh slovenskih parlamentarnih klubov so sklenili z ozirom na razmere v zbornici poslancev, da ne vložijo v proračunskem odseku pri razpravi o laški juridični fakulteti predlogov, katere so nameravali staviti, ako izjavi vlada, da vzdržuje v popolnem obsegu to, kar je obljubila glede ustanovitve slovenskega vseučilišča v Ljubljani.

Glede na to je poslanec Robič v proračunskem odseku izjavil, da spremljajo Jugoslovani prizadevanja Lahov po svojem vseučilišču s simpatijami, ali zahtevajo objednem in pričakujejo, da bo vlada njihove opravičene zahteve po slovenskem vseučilišču dobrohotno uvaževala; nadejajo se, da ostane vlada pri svoji izjavi, oddani v proračunskem odseku, ter jo tudi izvrši.

Poslanec Hoffman-Welenhof je protestiral proti ustanovitvi slovenske pravne fakultete, na kar ga je Robič primerno zavrnil.

Nato pa je vstal naučni minister ter izjavil, da bo postopala vlada ne glede na narodnostne boje vedno objektivno, in zato prosi, da se ne dvomi o lojalnosti vladnih izjav.

Poslanec Steinwender se je tudi obračal proti ustanovitvi slovenske juridične fakultete s puhlimi izgovori, češ, da ni za ustanovitev take fakultete potrebnih pogojev, da bi slovenski juristi preplavili razne kraje ter bi se kalil mir v deželi. Robič je citiral tudi del Schweglovega govora v kranjskem deželnem zboru, v katerem je rekel Schwegel, da predlog slov. vseučilišča zasluži upoštevanje, ter da njegova stranka ne nasprotuje stvari, ki bi koristila deželi duševno in materijelno, ter ne mara, da bi se jej moglo kedaj očitati, da je ovirala interese dežele. Ko je nato poslanec Schwegel rekel, da nemška stranka na Kranjskem se ni izrekla za slovensko vseučilišče, je omenil Robič, da je citiral dobesedno Schweglov govor zato, ker se vidi iz njega, da nemška stranka na Kranjskem spremlja dobrohotneje ustanovitev slovenske pravne fakultete v Ljubljani nego oni Nemci, ki sedaj divjajo po odseku in parlamentu. Robič je zavrnil tudi Steinwenderja, rekoč končno, da Slovenci odklanjajo vse nasvete, da bi se odrekli svoji opravičeni zahtevi.

Tu moramo omeniti še, da so tudi izven proračunskega odseka Nemci besneli proti slov. vseučilišču. Derschatta je protestiral v imenu vseh nemških strank proti vladni izjavi glede slovenske juridične fakultete v Ljubljani ter grozil z najhujšim odporom, in sicer pri ministrskem predsedniku. Gautsch mu je odgovoril, da vlada ne more prezirati sklepa kranjskega deželnega zbora, sicer pa ni obljubila nič drugega nego to, da začne s potrebnimi predpoizvedbami.

Iz vsega tega se vidi, kako težak boj za kulturne potrebe bijejo v Avstriji manjši narodi. Gotovo je, da se vseučilišče ali tudi le ena fakulteta ne dá odpreti jutri, ako se sklene danes ustanovitev, jasno pa je tudi, da se pri nas zavlačujejo take stvari prav vsled narodnostnih bojev. Dasi je očitno, da se je ozirala vlada na grmenje Nemcev, je vendar priznala potrebo, katero je uvaževati, ter se sklicevala na lojalnost svojih izjav. Če imajo Lah, ki so proti nam v jako majhnem številu, svojo juridično fakulteto, zakaj bi je tudi mi ne imeli. Seveda je potreba, če ni vseh pogojev, poskrbeti, da pridemo do njih čimprej, da se tako ustvari položaj, ko se lahko poreče: Parlament, daj nam danes fakulteto, odpremo jo lahko v najkrajšem času! Da se bodo zagrizenejši Nemci upirali vedno temu našemu kulturnemu postulatu, je jasno, ali v zbornici so še drugi poslanci, ki bodo sodili drugače, tako, da končno vendarle pridemo do svoje juridične fakultete. Boj za njo mora biti na prvih mestih pri naših poslancih vedno, in nobene prilike se ne sme zamuditi, da se ne bi čula glasna naša beseda po slovenskem vseučilišču. Boj bo brez dvoma še trd. Sedaj smo šele pri predpoizvedbah — da se otvori, poteče še dolgo časa. Dotlej pa vedno in povsodi: Na straži!

Dopisi.

Iz Lemberga (okraj Šmarje pri Jelšah). Z veseljem bieležimo vest, da so v Ščavnici pri sv. Benediktu propadli Bračkijanci. Vsa čast, da se je tamkaj iz spanja zbudila poštena slovenska stranka in pričela delo za občinske volitve ter vrgla ob tla stari nemškutarski odbor in s tem pokazala hrbet «giftnim krotarjem». Tudi pri nas imamo takšen občinski odbor, dasi šteje naš trg le 64 hiš, v katerih ni niti enega Nemca, čeravno izkazuje statistika 10 Nemcev. Kje neki so jih našli? Občinski pečat in pečat kraj. šol. sveta je nemški, uraduje se nemški in nekateri naši «veljaki» radi govore nemški, ker mislijo, da je bolj «imenitno». Nekateri celo mislijo, da je tisti izobražen, ki zna nemški. Tudi si nekateri žele nemško šolo, misleči, da je nemščina zveličavna, slovenščina pa za nič. Nekdo, ki se je k nam priselil, kjer ga niso marali, je agitiral za «giftno krotlo», katera je prihajala k nam v obilnem številu, a sedaj je jako malo, ta «značajnejš» je bil nekdanj slovenski kričač, a sedaj se je prelevil v nemškutarja, češ, da živi od Nemcev. Zakaj pa ne gre med Nemce.

Rad bi tudi postal leंबरški «rihtar», a iz te moke ne bode kruha. Vpliv njegov ne sega več nego v domači hiši, no, še tamkaj zapoveduje sitno krilo. Pri vsaki priliki zabavlja čez Slovence, da so neznačajni in srce se mu smeje, ko čita, da so Rusi poraženi, misleč morda, da bi Nemci kaj več storili, če bi se bojevali z Japonci. Drugi nemškutar je neki evnuh (?), ki pravi, da vsi nemški listi pišejo resnico, le slovenski lažejo. Sam pa ne bere nobenega. Morda je tudi res, ko govore, da so Slovenci roparji, goljufi, sleparji, krivoprisežniki in celo ljudožrci. Vsak sodi po sebi! Tretji mož je pa neka oseba, ki je več let radi «poštenosti» kašo pihala in omadeževana, vendar hoče imeti prvo besedo. V vse javne in privatne zadeve se meša, dasi bi moral povsod molčati. Občina je imela radi njega razne neprilike, a vendar mu ljudstvo vse verjame, ker jim zna prav na srce govoriti, če jih pri tem tudi posebno vodi za nos. Iz takih veljakov obstoji toraj naše vodstvo. —

Hvala Bogu, tudi pri nas se obrača na bolje. Sedaj, ko bode občinska volitev, se zganemo. Prihiteti hočemo vsi na krov, ter voliti hočemo, poštene značajne Slovence, četudi ne znajo nemškega. Gledali bomo, da izberemo može, katerim je mar občni blagor ne pa lastni žep, kajti gospodarstvo naše občine je zanemarjeno in sliši se marsikaj o nerednostih.

Dobro vemo, če našemu županu ne bode ugajal novoizvoljeni občinski odbor, da bode rekuriral in napravil formalne pogrške, da se več časa vzdrži na krmilu, kajti strah ga je, da bi zgubil županski stolček, kateremu je molzna kravica; a čas mu je, da se enkrat umakne, kajti njegove strahovlade in zvijačnosti smo siti. Gospod župan, ni se vam treba tresti za županstvo, saj ste županovali dovolj, sedaj upamo, da pride vrsta na drugega.

Mi hočemo poštenega, treznega, varčnega moža in Slovence, ni ravno treba, da zna nemški, kajti znamo, da so uradniki zaradi nas in ne mi radi njih.

Planinska vas pri Planini. Kakor veter v Trst bele muhe, tako je tudi ptujski listič prinesel v Planinsko vas nadležne muhe nezastopnosti. Odkar bere župan Herr Barthelo Jasbetz ta «podučljivi» listič, je tako «dienstlich», da je pred kratkim na dež. obhodu se do največje mere slivovke napil in svojega tovariša, občinskega odbornika Jakoba Jazbec-a, ki ni hotel njegovih nemških kvantarij poslušati in še naprej žnjim popivati, začel pretepati, nakar jih je imenovani nekaj glede na županovo pijanost mirno držal. Naposled se pa vendar razkači ter telebne pijanega župana iz gostilne na sveži zrak tako, da je naš Bartolo kar po nemško zastokal, in bil je konec dež. obhoda ali «landesstreifunge».

Ta resnična novica se je hitro raznesla in smejaajo se druge občine, da je župan Planinske vasi tako «dienstlich».

Iz Škal pri Velenju. Na predvečer praznika sv. Cirila in Metoda je zažarelo po dolini in vseh gričev od velike množine plapolajočih kresov, ki so pokazali, da v šaleški dolini prebiva ljudstvo, ki se zaveda svoje narodne dolžnosti. Pri župnijski cerkvi v Škalah, kjer je bilo navzočega mnogo ljudstva, so strelili iz topičev, umetni ogenj, petje in rakete ter velika čarobna razsvetljava iz zgornjih lin zvonika naznanjali slavnostni večer pred praznikom slovanskih blagovesnikov.

Posebno lep in čaroben pogled je bil na goro Ljubeljo, ki je bila vsa polna kresov. Na vrhu pa ste poleg velikega kresa goreli veliki začetnici C + M, grmeli so topiči in švigale rakete visoko v zrak. Stal je na vrhu nad teden dni tudi precej velik mej, na katerem je plapolala velika slovenska trobojnica. Tudi v Šoštanjju in v Šmartnem pri Šaleku so počastili slovanska apostola s streljanjem in razsvetljava z umetnim ognjem.

Čast bodi vsem slovenskim fantom in rodoljubom za tako čaroben slavnostni večer. Ob ugodni priliki pa bomo spregovorili nekaj besed o nekem fantu, ki zelo nemškutari in izziva s heil-klici, ako se ne boče poboljšal in opustil frankfurtarske znake. V Škalah je bilo ustanovljeno v letošnjem letu bralno društvo. Pristopajte kot udje v obilnem številu, posebno pa mladina, gospodarji in delavci, katerim je izobrazbe današnji silno potreba, tako da bode to društvo prav dobro uspevalo, ker začetek je pri vsaki stvari silno težak.

Torej spominjajte se ga vsi rodoljubi šaleške doline pa tudi izven nje.

Savinska dolina. Narodno ozračje se žal začenja tudi v našej lepi dolini precej temniti. Kar se je letos prigodilo v Mozirju, to je velik škandal, ki dela sramoto ne le Mozirju, temveč celej našej čisto slovenske dolini. Da bi se bilo nekdanj tako odločno narodno Mozirje v tako kratkih letih popolnoma prelevilo v tako ostudno in grdo nemčursko selo, tega bi pač ne bil nihče pričakoval. Ko bi pokojna Lipold in Pirš vse to vedela, tedaj bi se res v grobu preobračala. Za časa njihovega življenja in plodonosnega delovanja v blagor naroda in v slavo domovine, se je Mozirje povzdignilo na vrhunec svoje slave; prvo se je takrat med slov. trgi zalesketalo v čistem narodnem zlatu. Nekdanj je bilo Mozirje dika in ponos slov. ozemlja, danes pa je selo

polno narodne mlačnosti in narodnega izdajstva. Nekdaj je tamkaj visoko v zraku plapolala slov. trobojnica, danes pa se ob cerkvenih slovesnostih izobešajo hrastove veje s plavicami. Prav lahko še tudi doživimo, da se bodo ob takih prilikah razobešale in častile frankfurtarce. Nekdaj so se tamkaj zbirali odlični narodni zastopniki na posvetovanje v narodnih zadevah, danes pa se slikajo glave v pomenke, kako okrepiti in povzdigniti nemčurstvo. To je prežalostna slika nekdanje narodno tako zavednega Mozirja. — Kako zviti in hinavski so pa nemčurji, to pa najbolj priča dopis v ptujskem lažnjivem kljukcu. Po tem dopisu se hoče občinstvo premotiti ter se vsa krivda za ta nezaslišan škandal izvaliti na priproste kmete. Resnica je pa, da so kmetje pri tem popolnoma nedolžni, kajti nobeden od njih ni stavil nasveta za janičarsko šolo, temveč je storil to eden prvih trških veljakov v sporazumljenji s svojimi somišljeniki. Da po mnenju nemčurskega dopisnika kmetje niso tako razumni in izomikani, kakor so seveda pristaši «Ptujkega Štajerca», tako imajo vendar toliko zdravega razuma, da vedo, da šola le takrat ljudstvu koristi, ako je osnovana po načelih zdrave pameti. Toraj, g. Štajercev dopisnik, obdrži svojo modrost le zase, priproste kmete pa pusti pri miru. Če pa že kaj blebečeš, pa ostani vsaj pri resnici ter ne raznašaj tako grdih lažij med svet, s čimur delaš svojim nemčurskim pristašem le še večjo sramoto. — Splošno se tudi govori, da se hoče trg ločiti od okolice ter si ustanoviti občino zase; ta nekdanje narodno tako zaveden trg noče več združen biti s slovensko okolico, kar je gotovo dovolj značilno ter tudi tamkajšne narodne razmere dovolj pojasnuje. Uverjeni pa smo, da se bode tej zahtevi tržanov na višjem mestu kaj rado ustreglo, kajti tamkaj predobro vedo, da pride potem občinska uprava v popolnoma nemčurske roke in Nemci dobe na čisto slovenske zemlji zopet eno postojanko več. Ako bi imeli tržani le še trohico narodne zavednosti, tedaj bi kaj takega pač nikdar ne želeli, še manj pa zahtevali. Tako se tedaj ta nekdanje tako močna narodna trdnjava vedno bolj potaplja v sramotnem nemčurstvu in narodnem izdajstvu. Mozirje si pač hoče na vsak način pridobiti nekaj slave pri stavljenji nemškega mostu do Adrije. Posebno ponosni pa so lahko Škalčani na svojega mahoma tako proslulega orjak-rojaka. Njemu na čast še gotovo postavijo spomenik ter ga v slavnostni seji imenujejo častnim svojim občanom. Pa tudi škalski pastirji bodo na veke-vekov slavili njegov spomin prepevaje po pašnikih nalašč v njegovo proslavo skovano himno, katera se tako-le začinja:

Oj, preslavna škalska fara,
na vsem svetu nimaš para;
tu novi se je Brdavs rodil,
ki rod slovenski z zemljami bo zdrobil.

V smradljivem ptujskem kljukcu je pa še drugi dopis, ki je pa tako nesramen, da se nam res studi nanj odgovarjati. Čudimo se le, da se še sploh najdejo ljudje, kojim se ne studi ta časnikarski izvržek brati. — O drugih nič kaj veselih pojavih narodnega življenja v naše dolini pa še prilično kaj več spregovorimo. Vse to bi nas moralo pač dovesti do spoznanja, da je naša

narodnost povsod, tudi v dosihdob trdo slovenskih krajih v največji nevarnosti in da je toraj nujno potrebno, da se vsi brez razločka stanu združimo v obrambo svojega rodu!

Iz Mezgovca pri Ptuj. Večni kandidat za razne zборе, sedaj upokojen, ima v svoji občini na upogled imenik volilcev za volitev, ki se bo kmalu vršila. Pozor torej volilci, ne pozabite si ga ogledati. Ker niso oča Vissenjak več dobri za kandidata, so tudi nesposobni za župana slovenski občini. Kot prijatelj ptujskih nemčurjev, ki bi samo radi molzli kmeta, in gotovo ne skrbi za kmečko ljudstvo. Mi Mezgovci se volitve udeležimo polnoštevilno. Pridite tud, ivi volilci, iz drugih vasij, da pomagata spraviti «naprednjaka» tja kamor spada, med staro šaro.

Iz Hlaponec. Minulo nedeljo je bil na Polensaku gospodarsko-političen shod. Govoril je g. dež. posl. dr. Jurtela. Zbralo se je obilno število gospodarjev od blizu in daleč, ki so pazno poslušali g. poslanca. Posebno so bili ogorčeni, ko so slišali, da si morajo vse priberačiti naši poslanci od nemške večine, katera nam neče dati niti najpotrebnejših šol. Neki dobro znan pristaš «Štajercev», navdahnjen po ptujskem šnopsu, je nekaj godrnjal v svoji pijanosti. Ko pa je videl, da se zanj nihče ne zmeni, je utihnil. Bržkone še letos pa pride tu g. dr. Ploj poročat o svojem delovanju, ker je bil zdaj zadržan. Gospodarji, pridite takrat vsi!

Rihtarovci pri Radincih. (Nekoliko na znanje, kako so tam «rihtara» volili in kakšnega «rihtara» ima tista občina.) V mesecu novembru l. l. je Herr gospod Kajdič volitev napovedal le prav na tihem. Sicer je bila ta napoved le na tablo nabita, pa kdo si bode upal k njegovemu hramu! Zato si je naš zviti plič Kajdič in tisti «Künsten Gemeinde-sekräter» Jūri Leskošek, kateri za celo občino najbolj skrbi (?), drugače izmislil, kot stari župan «pravi Nemec», tako, da ni seno pa ne slama. Povabil je svoje na tihem, potem si je sestavil tak odbor, da so vsi ljubljenci ptujkega lisjaka voljeni. Slovenci so sicer pritožbo vložili, pa ni nič pomagalo. Ker so tudi oče Bračko svoje žile napeli, saj veste zakaj, da, če ne bi naša občina pomagala, bi bila grda smola za Bračkota pri okr. zastopu. Dne 18. junija t. l. je tedaj ta novi odbor volil po njihovem izreku predstojnika in svetovalca. Pri tej priliki so oče Bračko tudi naznanili, kaj bota sedaj vse storila s tem novim županom. Pri Kapeli bodeta baje šolski poduk nekako tako vredila, da bodejo trije razredi slovenski in dva popolnoma nemška.

Morebiti bodeta celo katehetu prepovedala v šolo hoditi. Najraje bi menda lutrovskega pastorja notri spravila. Ljudje tega lepega okraja se zgražajo nad takim odborom, da si ni izmed osmih mož izbral drugega za župana. Kake dobre lastnosti pa vidite pri njem? Morebiti se vam to dopade, če ljudi na potu k cerkvi zmerja in norčuje ter tam pri svoji mesnici filialki pri Kapeli večkrat tako nori, da bi celo opica in osel kaj takega ne zmogla. Njegova najlepša lastnost je to, če ima s kom pri c. kr. sodnji opravi. Pa tam ga večkrat dobro izperejo, saj pa ima že lepo število prestopkov zabeljenih v sodnijskih knjigah. Nemški učiti se je hodil v

Ljutomer, zato pa tudi dobro zna, saj ste že videli njegove živinske potne liste. Večkrat tudi rad toži radi motenja posestva. Ko je nekolikokrat dal komisijonalno obravnati, je gospod sodnik hotel vedeti, katero drevo bi soseda za pravega mejnika imela. S krepkim glasom se zadere Kajdič «von diese Verbaßen ist andere mein Kerl.» Komaj se sodnik smeja vzdržavši zopet prša: no če je to vaše, ali imate za to pričé? Sedaj se pa Kajdič odreže: «jo jo zahaus homa mer bi 100 pričén.» Predragi zapeljani odborniki! Premislite torej, kakšno sramoto ste storili sebi in celi občini. Kako vam je zamogla lista pijača in jestvina tako pamet zmešati. Da bodo pa spoštovani bralci vedeli, kakšna družba je to, hočem tukaj zapisati celi odbor. Peter Kaidič, to je tisti «nemške» koronine «kunsten rihtar», Jakob Križanič in Matijaž Šošarič pa sta svetovalca. Ta dva sta taka: «En glažek ali pa dva» za drugo se ne brigata. Antona Žnidarič, tega so si pa zato izvolili, ker samo glaž in meso pozna, vse drugo naj Kajdič po svojem ravna. Juri Gomossi ali Čuk, to pa je «Wegmacher», tudi strasten nemčur. Pa še Ferenc Nacek; ta si je že dolgo želel, kje bi vsaj kaj novega slišal. No ravno 18. p. m. mu je bila sreča mila, da si je močno v srce zapisal, kaj sta oče «rihtar» in orehovski Bračko pridgala. Jakob Puhar, ta starec je je bil prejšnja leta dober človek, pošten Slovenec; ali ne vem, če ga Kajdič ne bo spridil, ker pregovor pravi: Kdor za smolo prime se osmoli. Tudi Mihalj Werač je izvoljen; ta je mizar. On bo «truge» delal, s katerimi bode Kajdič Slovence lovil za svojo bando.

Stoperce pri Rogatcu. (Razno). Pri nas je sedaj še dosti mirno, dasi še zdaj nimamo dušnega pastirja. Ljudje so se že stožili, nekatere tožbe pa še teko. Razne tožbe se niso iztekle tako, kakor so mislili naši «naprednjaki», ki so morali oditi z dolgim nosom in z računom stroškov v žepu domov. Seveda jih je sram in ti doma radi utajijo. Tako je bila tožena tudi Franciška Zvirn zaradi razžaljenja časti. Pobrala bi bila kakšnih par dni, a je prosila odpuščanja. Plačati je morala zastopnika, sodnijske stroške in še 10 kron za Ciril in Metodovo družbo. Zdaj se pa njena hčer okrog hvali, da je plačala njena mati samo 5 K. — Pri nas imamo «naprednega» župana, ki zna komaj svoje ime podpisati. On je pa župan le po imenu. V prvi vrsti županuje Matilda Cvirn, potem žena županova in še le nazadnje pride župan. Kakor Matilda reče, tako je. Zadnjič so se cepile osepnice. Oznanjeno je bilo, da bodo pri Vrabiču kakor prvič. Matilda Cvirn pa sovraži Vrabiča in je rekla županu, da ne gre tja pisat. — Ona je namreč občinska tajnica, ker je prva na dopustu. Naš župan seveda ni imel drugega dela, kakor da je hitro ženske klical, naj gredo v drugo gostilno, ker samo to velja, kar reče občinski urad — pravzaprav Matilda Cvirn. Ženske so se mu branile in moral je požreti marsikatero grenko. Zdravnika je županček res postregel in ga odvedel v drugo gostilno. Ženske so nazadnje šle tudi tja, a tam so se kregale. Tam je zopet rekel občinski urad — Matilda, da samo to velja, kar on reče.

Našim ženam je vseeno, kam gredo. Le zaradi tega niso hotele tja, ker je rekel ta občinski urad — Matilda. Okrog se pripoveduje, da je dobil baje naš cvirnati Cvirn

razna darila za različne praznike. Mi mu samo želimo, naj bi mu dobro teknila. Naš Cimperski se je pa boljše. Odkar nimamo duhovnika, zdaj več ne kriči in pluje okrog župnišča kakor prej.

Iz Polenšaka. V nedeljo 9. t. m. je sklical naš deželni poslanec g. dr. Jurtela polit. gospodarski shod semkaj. Uspeh je bil popoln, akoravno ni zamogel priti tudi naš drž. poslanec, zadržan vsled sklepnih sej v državnem zboru. Shod je bil nepričakovano dobro obiskan od domačinov, a tudi iz bližnjih občin. Prišli pa so tudi v velikem številu naši Štajercijanci, oboževalci ptujske nemškutarske gospode in njih graških pokroviteljev. Gospod sklicatelj je obravnaval pred vsem narodno gospodarska vprašanja, poročal o svojih in svojih slov. tovarišev tozadevnih prizadevanjih, naporih in uspehih. Iz celega njegovega govora je donel sicer neizgovorjen dokaz, da si je slov. ljudstvo izbralo v graško zbornico može, ki poznajo njegovo potrebo in imajo v složnem delovanju tudi moč in sposobnost iste po možnosti uresničiti. Posebno nam je omenjati poročila o uavnavi Pesnice, o brezobrestnem posojilu za vinogradnike ter o narodnih kmetijskih in obrtnih solah in o prepotrebem boljšem lovskem zakonu. Poročilo g. poslanca je bilo sprejeto z živahnim odobravanjem in s pohvalo in je pač moralo močno ohladiti ljubezen Štajercijancev do nemškutarskih ptujskih «kmetijskih prijateljev» ter njihovih graških zavznikov. To se da sklepati tudi iz dejstva, da so ga sprejeli brez opomb popolnoma iznenadeni, da so spoznali pred seboj v govornikovi osebi moža, ki umeje naše gospodarske težnje desetkrat bolje, kakor vsi nemškutarski «prijatelji kmeta» skupaj.

Za poslanca se je oglasil k besedi tukajšnji kmet, veleposestnik Šegula. Vspodbujal je svoje rojake k napredku in narodni organizaciji ter jih svaril pred slovenskih grošev lačnimi sovražniki.

Res veselo je opazovati, kako poleg naših poslancev voditeljev nastopajo vedno pogostejše naši narodni kmetje na govorniških odrih v brambo svojih narodnih in gospodarskih pravic. — Od obljubljenega nam prihodnjega zborovanja v tem letu pričakujemo upravičeno, da bo pomnožil sadove tega shoda, a tudi, da bo naša inteligenca še bolj posegla v probujo in razširjenje naše narodne politike. Ne velja samo prisostovati lepo komodno shodu in oprtati vse delo na ene rame. Na svidenje na drugem shodu in pri ustanovitvi prepotrebnega bralnega društva!

Od Sv. Marjete niže Ptuja. V zadnji številki ptujske krote napada neka oseba vse od kraja. Akoravno bi ne bilo težko zavračati dotičnih trditev, odgovorimo le toliko, da je silno značilno za dopisnika in njegovih zaupnikov, ako se poslužujejo tega odpadniškega lista in se po njem hvalijo. Če že jim zavist ne da miru, naj se imenoma pritožijo na pristojne oblasti. Za sedaj imamo proti takim dopisnikom le svoje odkrito pomilovanje, za prihodnjič pa jim obljubimo brezobzirno razkrinkanje njihovega umazanega početja.

Sv. Florjan pri Rogatcu. Oprostite, da sem zadnjič premehko pisal; danes Vam hočem poročati nekoliko ostreje o naših pritepenih. Naša občina je obdana okrog s hribi, le proti bratski Hrvaški je malo odprta. Vendar

je nek nemčur, rodom Kranjec, a pravzaprav izvržek poštenih Kranjcev, našel stezo v naš kot. Prišel je s krošnjo na hrbtu semkaj; sedaj je pa bogatin s slovenskim in «Südmarkinim» denarjem. Ta človek je naročen tudi na «ptujsko cunjo» pa ne pod svojim imenom, ker se boji za svojo existenco. — Sedaj se bližajo občinske volitve, in on daje svojim dolžnikom zastonj jesti in piti. Bil je že enkrat župan in koncem njegovega uradovanja je bilo treba pogledati račune. A kako fino je gospodaril z občinskim denarjem, je še marsikomu znano. Seveda, kakršna je ptujška cunjja, takšen je tudi njen naročnik. Toraj, Št. Florjančani, zapodite tega nemčurja preko meje! Ne redite več gada na svojih prsih, saj je še vendar kakšna druga in sicer narodna gostilna tukaj. Toraj, Slovenci, zbudite se in zapodite to propatico tja kamor spada. Florjanski Vsevidec.

Spodnještajerske novice.

Št. Jurij ob juž. želez. Dne 6. t. m. je napravila nevihta v naši občini strašansko škodo. Okoli 8. ure je prihrumel tako velikanski vihar, da se enakega tudi najstarejši ljudje ne spominjajo. V teku pol ure je bilo ali močno poškodovanih ali popolnoma podrtih nad 20 gospodarskih poslopj in 2 hiši. Sadno in gozdno drevje kar leži, in samo pri enem gospodarju je na drevju škode čez 8000 kron. Najbolj je trpela okolica Stopče, Bezovje in Grobelno. Kmetje so strašno oškodovani in to tembolj, ker je lansko leto toča pobila ravno tisto okolico. Kar ni vzel in polomil letos vihar, potokla je pa toča. Ljudje so v obupnem stanju, in zelo na mestu bi bilo, da se jim priskoči čimpreje na pomoč, ker dvakrat da, kdor hitro da.

Žrtev alkohola. Na «lepo nedeljo» se je v Velenji v Gollovi krčmi poskušal umoriti J. Paulič, posestnik iz Bevc. Popival je pri streljačih in v treh gostilnah, začel rohneti iz ljubosumnosti nad svojo ženo, bil odgnan v obč. zapor, ušel in se slednjič z nožem pahnil v prsa.

Pevsko društvo „Edinost“ v Žalcu priredi v nedeljo, dne 23. julija t. l., kakor že omenjeno, veliki pevski koncert in ljudsko veselico v gostilniškem vrtu g. Karl Janiča v Žalcu s prijaznim sodelovanjem sokolskih društev. — Podrobni vspeled bo imel poleg petja in godbe tudi telovadbo na orodju, proste in redne vaje «Sokolov», kegljanje, streljanje i. t. d. Pri koncertu igra polnoštevila narodna godba pod vodstvom kapelnika, g. Fr. Koruna. V slučaju slabega vremena se vrši koncert teden pozneje z istim vspeledom. Narodna društva se zajedno prosijo, da se udeležijo po možnosti korporativno te veselice. Torej v nedeljo na svidenje v Žalcu!

Smrt kosi . . . Od Sv. Jurija v Slovenskih goricah. Dne 28. m. m. je umrl Anton Muršec p. d. Raktek, sodar v Gasteraju, kateri je delj časa bolehal. Isti je šel črešenj brat ter zaklical svoji ženi, da mu je slabo postalo, omahnil je raz veje, ter se pri padcu na glavi tako močno ranil, da je umrl. — Dne 3. t. m. je umrl Janez Bauman p. d. Ježek, prevžitkar v Jurjev-

skem dolu, oče taistega, kateremu je na veliko soboto večer gospodarsko poslopje zgorelo in se vsa žival zadušila. Šel je popoldne seno sušit in so ga potem mrtvega na travniku našli!

Umril je na Vranskem nenadoma zdravnik dr. Kasper.

Iz Sevnice. Sevniški nemški zdravnik je, kakor se splošno ve v trgu, agent strupene «ptujške krote». Ta listič, ki se kliče «Štajerc», ima kaj veliko strupa v sebi. In ta doktorček razpečava po dveh osebah svojih 25 lističev med naše nerazsodne kmete ter jim moti probujajoči se narodni čut. Pač žalostno, da se kaj takega pripeti v popolno slovenskem kraju. V sevniški okolici se je to zlo seme tako ukoreninilo, da je 30 poštenih, trdih slovenskih kmetov njegovih naročnikov; dijakom bo treba krepko nastopati proti tej golazni. Posebno sedaj, ko se počitnice začno. Torej na delo!

Nenavadno lep rimski mozalk so izkopali med Ptujem in Hajdinom na neki njlvi en meter pod zemljo.

Poličane. Nesreča. 33letni hlapec, Lašič, uslužben pri trgovcu Ogrizeku iz Slatine, se je dne 4. t. m. ponesrečil na poličanskem kolodvoru pri prekladanju blaga. Padel je z voza ter je vsled poškodb umrl.

Trnovlje. Dne 11. t. m. okoli 7. ure zvečer je udarila strela v kočo Martina Mirnika v Trnovljah ter jo vžgala. K sreči so bili vsi domači na bližnjem podu. Prihiteli so sosedje ter prestrašenemu gospodarju rešili živino in obleko iz plamena. Na kraj nesreče sta prišla tudi orožniški četovodja g. Avg. Hofer in pismonoša g. M. Šrot iz Celja. Ta dva in izmed domačinov pa še posebno pa še bratje Anton, Franc in Janez Mahen so neutrudno gasili in dasi niso mogli rešiti koč, preprečili so, da se ni ogenj razširil na bližnje opekarske ute in druga poslopja. Nastal bi lahko strašen požar. Pri tej priliki se je zopet pokazalo, kako potrebno bi bilo gasilno društvo v Trnovljah. Žal, da se za tako potrebno stvar ne stori najmanjšega koraka.

Iz Vojnika. Mil. knezu in škofu, ki je prišel k nam birmovat, so postavili tudi v Šmarjeti in Škofjivasi slavo-loke. A ti slavo-loki so bili jako internacijalno — previdno okrašeni. Raz njih so plapolale vse mogoče zastave, le domačih slovenskih trobojnic si iskal zaman. Teh smo pogrešali — jih je li pogrešal tudi oni, komur na čast bi jih naj bili postavili domači fantje? Častno, edino izjemo je delal Arclin, ki si je upal pozdraviti s slovenskimi trobojnicami slovenskega škofa! Čast Arclinu! Šmarječane in Škofjevaščane in še druge sosede Vojnika, ki tudi radi pravite, da ste Slovenci — bi vprašal, če je to tudi slovensko, da se sramujete slovenskih zastav, da se bojite pokazati, da ste na domačih tleh sami gospodarji. — Fantje, ne poslušajte drugič nekaterih ljudij — in storite, kakor se bo vam zdelo prav!

Raznoterosti.

Nekaj o molčanju in previdnosti našega urednika. Nekateri naši dopisovalci nas vsakokrat prosijo, da vendar ne izdati njih imen. Danes izjavlja naš urednik slovesno, da nihče razen urednika ne ve za imena dopisovalcev. Vsak dopis se, predno pride list v stroj,

takoj sažge. Toraj, gospodje, le brez vseh skrbi! Danes povemo odkrito, vsem našim cenjenim dopisovalcem, da je imelo naše uredništvo že okoli deset hišnih preiskav, a sodnija ni še prav nobenkrat nič našla, dasi je nam preiskala celo postelje in kofre. Gospodje iz Podčetrka: Emil Drobnitsch, Josef Peternell in Josef Schober so tudi dosegli, da se naše uredništvo in upravnništvo sodno preišče, a dosegli niso nič. Našega urednika pa niso tožili, dasi bi ga bili lahko, a kot obdolženca bi ga ne mogli prisiliti na pričevanje, temveč ga pustili samo kot pričó zaslišati, ki bi naj pod prisego izpovedal, kdo je pisal dotične dopise iz Podčetrka. Seveda, ko bi se tem gospodom to posrečilo, djali bi one dopisnike pod nož štajerskim sodiščem. Toda opek l so se imenitno. Naš urednik je izjavil, da ne priseže in bode vedno varoval uredniško tajnost, četudi bi vsled tega moral po postavi šest tednov v luknjo. Tudi posvetovalna zbornica deželnega sodišča v Ljubljani je sklenila, da se mora naš urednik v tej zadevi kot pričá zapriseči. Pa tudi tukaj smo zmagali. Pomagalo je za vselej. Toraj dopisujte le pridno, stvarno in ognjevito brez vseh skrbi!

Mariborski trgovci in obrtniki so z veliko večino glasovali pri zadnji državnozborni volitvi za Vsenemca Wastiana. To naj slovenskim odjemalcem mariborskih trgovcev in obrtnikov odpre oči, da ne prestopijo nikdar več praga teh divjih nasprotnikov Slovencev. Kdor tega ne stori, je izdajalec svojega naroda, kateremu s svojim postopanjem koplje neizprosni grob. Ne Slovenci od Nemcev, ampak Nemci žive od Slovencev in od Slovencev je odvisen obstoj vseh mariborskih trgovcev in obrtnikov!

Nemške surovosti. Ni ga lahko najti naroda, ki bi bil tako surov, ošaben, predrzen — kakor je kulturni (!) nemški narod, ki nam hoče vsiliti svojo «kulturo» — ali kaka je ta, vemo mi Slovenci prav dobro. Ali Nemeč je — Nemeč pri nas, kakor tudi drugod. In če se prepognišni Slovenci pritožijo, da se na njihovih tleh kakor je to bilo v Domžalah, razobešajo frankfurtarice — potem vpije podivjano nemško časopisje, da je groza. — V Avsecu na Češkem so hoteli prirediti češki socialisti slavnost, ali to ni bilo prav nemškim kulturnim gospodom, pokazali so spet svojo visoko kulturo (!): z revolverji in palicami se je zabranila Čehom prireditev in jih razgnala. — Kam naj torej gremo iskat barbare — v Afriko med Culukafre — e, če ostanemo bliže doma, najdemo še boljše eksemplare!

Doktorjem modroslovja bil je dne 7. julija promoviran na dunajskem vseučilišču gospod Ljudevit Pivko iz Novevasi nize Ptuja. Čestitamo.

Nemški pripravljalni razred za gimnazijo v Ptuju se hode torej vendar pričel in je že imenovan dotični učitelj, seveda trd Nemeč. Ta pripravljalni razred je popolnoma nepotreben, kajti dijaki, ki obiščejo ta tečaj, izgubijo eno leto. To, kar se bodo učili dijaki v tem razredu, učijo se lahko doma in si prihranijo pri tem tudi enoletne stroške za hrano in stanovanje, šolnino itd. ki so jako visoki. Proti majhni plači hode gotovo vsak učitelj na deželi rad pripravljaj nadarjene dijake za gimnazijo, kakor se je to večinoma tudi dosedaj godilo. Tudi ni potreba dijakom, ki so slabi v nemščini, iti na

ptujski gimnazij, kjer je vse nemško in pridejo Slovenci le težko naprej. Za slovenske štajerske dijake sta edinole gimnaziji v Celju in Mariboru.

Pometajte pred svojim pragom! «Graz. Tagblatt» je pred dnevi prinesel poročilo o neki sodni obravnavi iz Solnograda, kjer je bilo toženih več slovenskih delavcev, ki so v pijanosti razbijali v neki gostilni. Ta ostudni graški list grdi seveda ves slovenski narod in ga dolži neomikanosti. A kdo so ti delavci? Kar je rojenih na slovenskih tleh, so iz okolice Ptuja in Maribora, torej iz krajev, kjer se vliva korupcija iz nemških listov, kjer Nemci kvarijo ljudstvo, ga demoralizujejo in mu kra-dejo poštenje ter jezik. Kolovodja teh delavcev pa je bil nekov Srott, trd Nemeč, doma iz Gornje Štajerske! In potem pride nesramni graški list tertuli laž v svet, češ, glejte jih, kakšni so! — Naj «Graz. Tagblatt» pogleda v Ljubljano, kjer garnizuje nemški gornještajerski polk! Ti nemški «omikanci» delajo takšne kravale, da je strah. Ponoči napadajo mirne ljudi kot razbojniki!

Zunanje stvari.

Namesto žganja — blagoslovljeno vodo. V Rudniku poleg Ljubljane je v dve ondotni hiši vlomil v ponedeljek, torek in četrtek nek tat in vzel prvič tri litre mleka in pol hleba kruha, drugič liter mleka, kos mila in skledo kuhanih češpelj, v četrtek pa je zopet odnesel vkljub zasledovanju štefan — blagoslovljene vode, misleč, da je žganje. Se res ne izplača!

Surovost v nemški armadi. V Poznanju je stražmojster Rakuta osuval nekega vojaškega novince 20. topničarskega polka tako, da je vsled tega umrl. Vzrok je bil, ker je vojak slabo snažil puško. Rakuto so zaprili ter pride pred vojno sodnijo.

Vodene kaplje — posledica vročine. V Stoini cerkvi v Florenci so začele sedaj v veliki vročini padati kaplje s stropa in sten, sploh se vidi, kakor da bi bila cerkev nekako oprana. Razni učenjaki so si šli ugledat to izvanrednost. Tudi v Paviji se je zgodilo tako v glavni cerkvi.

Kaj se vse najde v žepih naših učencev? Neki oče je pregledal žepe svojega sina, učenca III. razreda ljudske šole. V žepih je našel tele predmete: beležnica, škarje, svinčnik, novčarko, brisalko, košček smole, polovico roga, zvitek motvoza, pol podkove, 3 gumbe za manšete, ročnik od solnčnika, kostko (kocko za igranje), komad tuša in 5 barvic, školjko, ladjico, gnil zob, zlomljeno šestilce, črnilnik, lupino pomaranče, 7 dateljevih koščic, 2 peresnika, konico iz oglja za električne svetilke, šalico za mešanje barv, skatljico žigic s starimi peresi, bezalo za zobe, dva koščeka sladkorja, angleški obliž, dva svinčena vojaka, palec od rokavice, gumb od plašča, majhen ključek, medeno kolce, dve stekleni prizmi, star krajcar, češelj, povekševalno steklo, star vozni listek, košček ložca, žabico od paša, rožič srnjaka, magnej, košček voska, tri žreblje in nekakšno črevo, ki se je pozneje pokazalo kot lev kače. Ko so dečka vprašali, čemu mu je ta zbirka, čemu vse to nosi v žepih, je odgovoril, da vse to konečno neobhodno potrebuje in je hitel vso svojo zbirko zopet spraviti na varen kraj — v svoje žepe.

Vstaje v Rusiji. Na južni obali Rusije ležeče trgovsko mesto Odesa je že nekaj let torišče nemirnih elementov. Odesa šteje 450.000 prebivalcev, med katerimi je 100.000 inozemcev. Mesto je že od nekdaj središče tajnih ruskih družb. Čudno torej nikakor ni, da je ravno tu vzbruhnila grozna vstaja. Vojaško posadko cenijo na 23.000 mož. Mesto je precej dobro utrjeno. Oklopnica «Knjaz Potemkin Tavriceski», katere mornarji so se prvi uprli, spada med oklopnice prvega razreda. Ladja je bila spuščena na morje 1. 1900, obsega 12.582 ton in ima 10.600 konjskih moči. Oborožena je z 42 brzostrelnimi topovi, štirimi mitralozami in šestimi cevmi za torpedovke. Posadka šteje 731 mož. Vzrok upora mornarjev je bil ta, ker je ustrelil poveljnik mornarja Omelčuka. 28. p. m. so se zbrali delavci — 2000 po številu — v predmestju Peresip in sklepali, ali naj vprižore splošen štrajk ali ne. Po bulvaru so primarširali vojaki z nasajenimi bodali. Delavci so sprejeli vojaštvo s kamenji. Stotnije so odgovarjale s puškami. Druga dne so popustili delavci delo in se sprehajajo v velikih gručah po mestu. Nenadoma pa pride pred Odeso velika ruska oklopnica «Potemkin» z rdečo zastavo; na tej ladji so bili sami uporni mornarji. Topovi iz oklopnice so bili naperjeni na mesto in signalizirala je, da bombardira mesto, ako se oblasti zoperstavijo mornarjem. Na ladji so bili poklani vsi častniki ladje ter vrženi v morje, le one so pustili, kateri so se izkazali sporazumni z mornarji. Proti večeru se je začela bitka po ulicah. Streljalo se je v enomer ker so delavci zažgali shrambe v luki in železnico. Brzojavke poročajo, da so v luki pred Odeso grozna opustošenja. Štiri ruske ladje so zgorele. Več poslopij v mestu so vstaši zažgali. Patulje hodijo po mestu. Pisarne, skladišča blaga in druge stavbe so vse požgane, oropane ter popolnoma uničene. Za več milijonov rubljev blaga je druhal odnesla. Kolodvore je zasedlo vojaštvo, ker uporniki groze, da jih bodo z dinamitom razstrelili v zrak. Iz Sebastopola so odplule v Odeso 4 oklopnice, 1 križarica in več torpedovk. Vodil jih je admiral Krieger, da vjamejo «Potemkina» in uporne mornarje. Admiral pa ni hotel s silo kaznovati upornikov; zato ni streljal na «Potemkina», ampak se vrnil v Sebastopol. Pri tem pa se mu je uprla celo ena štirih ladij ter prestopila k ustašem, namreč oklopnica «Pobiedonoscev». Mornarji so častnike poprej deloma pomorili, deloma povezali, in je poveljstvo na ladji prevzel eden mornarjev. «Potemkin» je odplul na rumunsko obalo, pred pomorsko mesto Konstanza, kjer se je usidril. S seboj ima eno torpedovko. V Libavi je bila velika zarota mornarjev, katero so zdaj zadušili. Vstaski mornarji so poškodovali vojašnice ter pretepli častnike. Uradno poročajo iz Libave, da so se uprli vsi libavski mornarji. V boju je padlo 325 oseb.

Blisk — hudomušnež. V novembru lanskega leta je udaril blisk v mesto Dunkerque na Angleškem v neko majhno vilo, razdejal streho, razrušil dva dimnika in balkon ter skočil v salon, kjer so se nahajali domači ljudje. Z neverjetno spretnostjo je izmaknil iz frizure hišne gospodinje dva glavnika ter ji le malo posmodil lase. Potem je razbil s strašno silo vse pohištvo, je raz-

metal na vse strani, potolkel šipe, vrgel oknice iz tečajev, prevotlil tla v sobi in treščil slednjč v vodnjak, kjer je popolnoma razbil težko kamenito ploščo. Nerazumljivo pa je, da je ostala vsa družina povsem nepoškodovana. V tem slučaju ni nastal nikak ogenj, čeprav je bila tako huda vročina, da so se kovine in šipe topile. Najbolj čudovito je, da je blisk s silo odnesel oba glavnika iz las, ne da bi drugače prizadejal kako škodo. Ta nenavadni slučaj pa ni osamljen. Slavni francoski astronom Camille Flammarion poroča o več podobnih dogodkih: Pred leti je blisk raztopil v nekem deklinškem penzjonatu v Bordeauxu zlato verižico, katero je imela ena izmed dam na vratu. Zapustil pa je črno, zobčasto črto, ki pa je kmalu izginila. Od bliska zadeta dama se je prebudila čez šest ur, ne da bi čutila kakšne bolečine. V drugem slučaju sta dve gospe pletli; blisk jima je čisto priprosto vzel iz rok pletilni igli. V neki večerni družbi je neka gospa med nevihto pomolila goloroško skozi okno; žareč blisk ji je ukradel zlato zapestnico. V neki gostilni je blisk pivcu ugrabil kozarec iz rok ter ga vrgel na dvorišče. Na potu je ukradel jezdecu bič. Mladi deklici, ki je sedela pred šivalnim strojem, je odnesel škarje, njo samo je blisk zgrabil, obrnil in posadil na stroj. Čudovit slučaj se je zgodil 25. julija 1868. Nekega potnika je v Nantesu blisk vsega opletel, mu v denarnici raz srebrn frank na eni strani posnel srebrno plast ter posrebril s tem obe strani 10 franskega cekina, in vse to skozi usnje. Flammarion je preiskal kakih 6839 slučajev ter pripoveduje naravnost čudezne stvari. Zakaj ima blisk često manijo, da sleče žene in jih draži, da vse tako izgleda, kakor bi se hotel blisk z njimi igrati? To je vsem uganjka. Dne 16. septembra leta 1904 je abbeja Ritterja prehitela nevihta na Rigikulmu. Baš je prišel pod streho, ko ga zadene strela; vrhnja obleka je ostala popolnoma cela, srajca pa je bila vsa sežgana. — Dne 6. avgusta leta 1904 je najemnika H. Vandenholta v Beverstu v Belgiji ubila strela v postelji ob 6. uri zjutraj in vrgla truplo na tla. Nesrečnež se je spremenil ves v oglje, a srajca ni bila nič ožgana. Našli so ljudi, ubite od strele, ki so v nepredvidnosti iskali zavetja pod drevesi; in obleka jim je bila vsa nepoškodovana, a truplo je razpadlo v pepel, če se ga je le malo dotaknilo. Roke so razpadle v pepel v rokavicah, ki so ostale cele. 21. junija l. 1904 je v New-Yorku zadela strela nekega komptorista; slečejo ga in najdejo na hrbtu odstisnjeno Kristusovo razpelo, ki je viselo na steni. Sploh so že našli v več slučajih fotografije dreves in krajin na truplih od bliska zadetih. Flammarion pozna kakih 20 takih slučajev, ki so potrjeni od očitvidcev.

Kako delajo z vojaki v Pulju. Poročajo nam, da je stalo v zadnjih vročih dneh pri topih na trdnjavah med drugimi 8 trd. topničarjev. Streljali so, pa tudi kar po vrsti padali. Padel je pri topu prvi mož, drugi, tretji, ali častnik je ukazoval streljati vedno naprej. Padel je četrti, peti, šesti, sedmi, ostal je le še osmi, ki je rekel, da ne more nič več. Še le tu se je vstavilo streljanje, ker pa ni bilo mogoče več streljati!

«Lesene» železnice. V Kanadi in v severnih zveznih državah je nekoliko železnic, ki imajo leseni tir.

Taka železnica, dolga 48 km, je n. pr. v pokrajini Quebec. Šine so iz javorjevega lesa in vlak vozi po njih z vso lahkoto in hitrostjo 40 km na uro.

Listek.

Konjska glava.

(Burka. — Spisal I. V. Starogorski.)
(Konec.)

Ognjeni mož se je jel zopet krčiti in je izginil kakor dim. Slišalo se je le meketanje kože po tihem gozdu.

Želodec je pa odvihral kakor divji. Na razpotju pri pokopališču je zopet zagledal ognjenega satana in slišal rogljiv krohot žrebeta in kože.

Prekrižal se je in bežal . . .

V prvo hišo je planil s tako silo, da je snel duri in da so vsi planili pokoncu.

«Kaj je to!»

«Prosim, lepo prosim, oče, za prenočišče. Komaj sem všel Belcebubu. Oh . . . oh . . .»

«Kako, kje? —»

«V gozdu Konjska glava vsa ognjena in grozna . . . Sem mahnil po nji, pa mi je vzela sabljo in zginila. V tem se je prikazal ognjeni mož in bruhal ogenj v me. Komaj sem mu všel . . . oh . . . oh-hoo . . .» je sopel in jecljal v eni sapi. «In pri pokopališču sem ga videl zopet.»

Gospodar mu je odkazal prenočišče. Želodec ni mogel celo noč zaspati.

Drugo jutro precej pozno je šel Želodec domov v spremstvu gospodarja. Sam si še upal ni. Med potom srečata Remuša, ki je šel nekam skoro na rami. Prišedši na postajo je dobil konjsko glavo, kapo in sabljo. Zvedel je, da je to prinesel Remuš, ki je baje našel.

«Ali je bilo to?» je vprašal gospodar, ki je spremljal Želodca.

«Vse tako kaže,» reče Želodec osupnjen. Spomnil se je smeha in po daljšem primerjanju in premišljevanju je prišel do zaključka, da mu je to napravil Remuš.

Mož, ki ga je spremljal, se je nasmejal in odšel. Po fari je bilo smeha dovolj in karijera je bila uničena za Želodca. Odšel je v drug kraj, kjer niso vedeli za njegovo sramoto.

Pravijo celo, da ni več tako bahat. Pa tudi v Lobanjah so se ozdravile ženske in celo malo manj, ker jim je nekdo povedal, morebiti Remuš, da je nemškutarje napravil hudič s pomočjo vojaških in financarskih ljubic. Te pa Lobanjčanke nočejo več biti, ker jih je splačal bahati Želodec, da se jim Remuš še sedaj roga, prav po kozje.

Pozor!

Slovenske rodoljube uljudno prosimo, da nam blagovolijo naznaniti dobre in poštene agitatorje za razširjevanje našega lista osobito iz onih krajev, kjer je še najbolj treba narodne zavesti, ker nameravamo takim agitatorjem poslati v to svrhu po en celi lanski letnik in letošnje številke „Slov. Štajerca“ brezplačno. Ne zanašajte se drug na drugega! Toliko truda pač lahko vsak rodoljub žrtvuje za našo dobro stvar.

Šaljivi Štajerc.

Opeharjen žid.

Na semanji dan stopi v mestu C. v krčmo vojak, zarožlja s tremi srebrnimi goldinarji in reče: «Kje je oni dobri mož, ki me je pred nekaj urami rešil iz največje zadrege, ker mi je posodil te tri goldinarje?» Naposled, ko vsi molče, vstane izza zakotne mize žid in pravi, da je on tisti, ki mu je posodil denar. Vojak mu izroči denar in reče: «Sedaj pa bodite tako dobri in dajte mi uro, katero sem vam moral zastaviti.» Žid ostrmi ter pravi, da mu vojak ni zastavil niti ure niti česa drugega.

«Kaj?» zakriči vojak, «ali bi mi bili vi posodili tri goldinarje, ko bi vam ne bil ničesar zastavil? Ali mi daste uro nazaj, ali vas pa zatožim.» Ker je žid vedno trdil, da mu vojak ni zastavil ničesar, prišla je stvar pred sodnika. Sodnik razsodi: «Žid mora vojaku za uro (katere niti videl ni) dati 20 gld.; zakaj neverjetno je, da bi posodil žid neznanemu človeku tri goldinarje brez zastavila.»

Obljubiti in storiti.

Nastala je na morji tako strašna nevihta, da je vsak potnik prosil Boga in vse svetnike na pomoč. Nekdo pa zakliče: «Oh, sveti gospod Miklavž, pomagaj nam iz te nevarnosti, hočem ti darovati svečo, ki bo tako debela, kot je moja noga!» — Nevihta ne poneha. — Začne novič klicati: «Pomagaj nam, sveti Miklavž, podarim ti svečo, ki bo težja, nego sem sam!» — Morje se neče pomiriti. — Nato vzklikne tretjič: «Pomagaj nam, sveti Miklavž, obljubim ti svečo, ki bo taka, kot je največja smreka!» Njegovi sopotniki reko: «Bedak! Kje neki bi dobil toliko voska in kako bi ga plačal?» V tem se veter nekoliko poleže, in morje se umiri. «Vi ste bedaki, vi,» odgovori jim potnik, «da le pridem na suho, ne dobi mi sv. Miklavž niti najmanjše svečice!»

Želodčne bolečine, slabosti, bljuvanje, slab tek, zabasanje, gorčica, krčmi in nervozni popadki povzročajo hude posledice, ako se zanemarjajo. — Zdravniška pripoznanja in 60.000 zahvalnih pisem priporoča v tem slučaju Fellerjeve rabarbara-kroglice z znamko «Elsa-Pillen», 1 zavoj (6 škatljic) 4 K, in E. V. Fellerja, Stubica, Elsnj trg, Hrvatsko, 12 malih ali 6 dvojnatih steklenic za 5 kron. eFellerjev rastlinsko esenčni fluid z znamko.

Feller-Elsa-Fluid

Ponos vsake gospodinje je dobra kava.

Kathreinerjeva Kneippova sladna kava

se ne bi smela pogrešati več v nobenem gospodinjstvu, kadar se napravlja vsakdanja kavina pijača.

o o o

Zahtevajte le isvirne zavoje z imenom „Kathreiner“ in ne kupujte nikoli, kar se odtehtuje odprto.

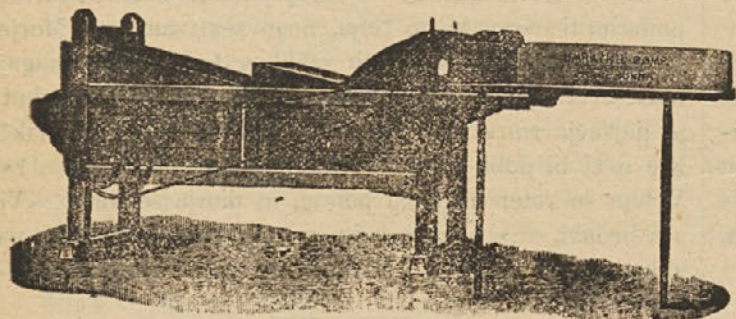
Alojzij Pinter

trgovec v Slov. Bistrici

priporoča lepo, novo zalogo manufakturnega blaga. Botri, dečki in deklice, ki se bodo udeležili sv. birme, imajo ugodno priliko si nabaviti prav lepo obleko po

nizki ceni.

Opozorim letos na posebno izvrstne kose, kamene, srpe i. t. d.

mlatilnice, čistilnice proste in najboljše, kakor slamoreznice priporoča

Trgovina z železnino „**MERKUR**“ P. Majdič v Celju.

Posebni ceniki strojev brezplačno. — Zaloga posod za mleko. — Nepremočljive vozne plahte.

Traverze in cement.

Loterijske številke

vlečene dne 8. julija:

Trst: 77, 76, 87, 16, 9.

vlečene dne 15. julija:

Gradec: 56, 44, 78, 76, 67.

Zdravje je največje bogastvo.

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in ne nadkrijive kapljice sv. Marka se uporabljajo za notranje in zunanje bolezni. Posebno odstranjujejo trganje po kosteh, nogah in rokah ter ozdravijo vsak glavobol. One delujejo nedosegljive in spasonosno pri želodčnih boleznih, ublažujejo katar in izmeček, odpravijo naduho, bolečine in krče, pospešujejo

in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Te preženejo velike in male gliste ter bolečine, po teh provzročene. Tudi delujejo izborno proti hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezih ter «koliko» in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico in od te izvirajoče bolesti.

Te kapljice so najboljšo sredstvo proti bolezni na maternici in «madroni» in zato ne bi smele manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši.

Dobiva se samo v „**Mestni lekarni v Zagrebu**“. Naročuje se edino in točno le pod naslovom:

„**Mestna lekarna**“, Zagreb, Markov trg št. 80 poleg cerkve sv. Marka.

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot en ducat (12 steklenic) se ne pošilja. Cena je naslednja in sicer franko na vsako pošto:

1 ducat (12 stekl.)	4 K	— h.	4 ducati (48 stekl.)	14 K	60 v.
2 „ (24 „)	8 „	— „	5 „ (60 „)	17 „	— „
3 „ (36 „)	11 „	— „			

Priznalnih pisem imam na tisoče, da jih ni mogoče vseh tukaj ponatisniti, zato navedem imena le nekaterih gospodov, ki so z posebno uspehom uporabljali kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdravili: Ivan Barentinčič, učitelj; Janko Kisur, kr. nadlogar; Štefan Barčič, župnik; Ilija Manič, opančar; Sofija Vuhelič, šivilja; Jožef Seljančič, kmet, i. t. d.

Mestna lekarna v Zagrebu,

Mestni trg št. 80, poleg cerkve sv. Marka.

Ustanovljena leta 1860.

Ustanovljena leta 1860.

Poljedelci, pozor!

Poljskih delavcev vsak dan bolj primanjkuje in kmetovalec že danes brez pomoči **poljedelskih strojev**

polja obdelovati in pridelkov obdelati ne more. Kdor pa si kupi stroj, naj si omisli zanesljivo dobro blago.

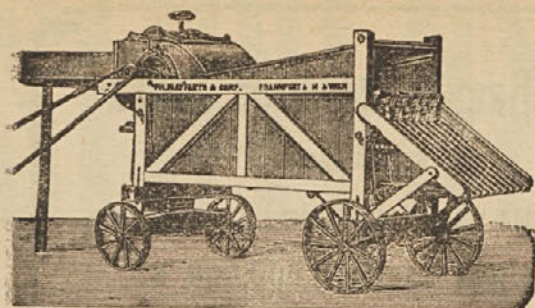
Najboljše in najzanesljivejše stroje, posebno pa

mlatilnice, čistilnice proste in najboljše, kakor slamoreznice priporoča

Trgovina z železnino „**MERKUR**“ P. Majdič v Celju.

Posebni ceniki strojev brezplačno. — Zaloga posod za mleko. — Nepremočljive vozne plahte.

Traverze in cement.

Pripoznano najizvrstnejši

jekleni plugi, brane, valarji, stroji za sejati «Agrikola», **Amerikanski stroji za kositi** otavo, deteljo in žito, stroji za obračati seno, grablje za seno in žito, stiskalnice za seno in slamo, preše za vino in sadjevec.

Hidraulične preše, mlini za grozdje in mečkači za grozdje, mlini za sadje, brizgalnice za trs in zelišča, aparati za sušenje sadja in zelenjave.

Mlatilnice s patentovanimi valjično-maznimi legarji za ročno, vitalno ali motorno silo. **Vitalne naprave za vlačilno živino**, čistilnice za žito, trijerji, reblace za koruzo, rezanice za krmo s patentovanimi maznimi logarji, rezanice za repo, mlini za slamo, soparniki za krmo, peči z štedilnimi kotli, premikajoče se sesalke za gnojnico in vse druge poljedelske stroje se izdelujejo in razpošiljajo v najnovejših, z darili obdarovanih konstrukcijah. Iščejo se zastopniki in prekupci.

Natančni ceniki zastoj in poštnine prosto.

PH. MAYFARTH & Co., DUNAJ II/1,

Ustanovljeno 1872.

Taborstrasse št. 71.

1000 delavcev.

Odlikovana z več kot 550 zlatimi in srebrnimi kolajnami i. t. d.

55

Indra Tea

Najboljši in najfinejši čaj na svetu! Melange iz najfinejših in najmočnejših čajev iz Kine, Ceylona in Indije; dobiva se v boljših špecerijskih, delikatesnih trgovinah. Na debelo razpošilja:

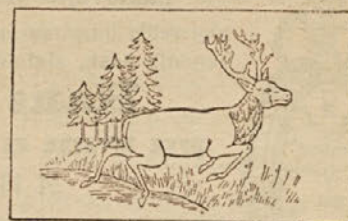
Indra Tea Import Compani Trst.

Glavna zaloga: A. Jurcev naslednik Alojzij Senčar v Ptuj

Zahtevajte pri nakupu

Schicht-ovo štedilno milo z znamko „jelen“.

Ono je **zajamčeno čisto** in brez vsake škodljive primesi. — Pere izvrstno. Kdor hoče dobiti zares **jamčeno pristno**, perilu neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad ime „**Schicht**“ in varstveno znamko „**jelen**“.

Varstvena znamka.

Dobiva se povsod!

Ustje (Češko)

JURIJ SCHICHT

Ustje (Češko)

največja tovarna svoje vrste na evropskem kontinentu.

54

Išče se izvežban starejši

sedlarski pomočnik

za neko staro, dobro idočo sedlarsko, jermenarsko in tapetniško obrt. Isti mora biti vešč nemškega in slovenskega jezika ter mora obrt znati samostojno voditi. Obrt s hišo vred se lahko pozneje prevzame ali se pa tudi takoj proda.

Naslov pove upravništvo «Slovenskega Štajerca» v Kranju.

66

Prekajevalec in tvrdka za izvoz vsakovrstnih živil v lastni hiši

Jan. Ev. Sirca v Kranju

Kranjske klobase, napol prekajene, majhne, ena 10 kr., kila 1 gld.; velike, ena debelo rezana 20 kr. Salame izdelane à la vieno, kila 80 do 85 kr. Krakovske, zelo dobre, kila 1 gld. Salame iz gnjati, zelo dobre, priporočljive in priljubljene, gld. 1.52. Ogrske salame, prima, kila gld. 1.80. Gnjat (šunka) s kožo in brez kože, kila 1 gld. Gnjat brez kosti (Rollschinken), kila gld. 1.20. Pleče (Rollschuller) brez kosti kakor gnjat, kila 95 kr. Cesarski kos (Kaiserfleisch), srednje masten ali pust, mešani del, kila 82 kr. Prekajen špeh s kožo ali brez kože, kila 82 kr. Svinjske glave, prekajene, ločene od kosti, kila 48 kr. Svinjski jezik, kila gld. 1.20. Goveji jezik, kila gld. 1.20. Salame, trde à la ogrske, kila gld. 1.50. Brinjevec, pristni, naravni, liter od 70 kr. do gld. 1.80. Slivovec, pristni, naravni, liter 70 kr., 1 gld. in 1 gld. 30 kr. — **Pogoji:** Pošiljam **edino le** po povzetju in to od 5 kg naprej. — Vse je pripoznano dobro blago.

67

Stanje hranilnih vlog nad
19 milijonov kron.

Stanje rezervnega zaklada
nad 650.000 kron.

Mestna hranilnica ljubljanska na Mestnem trgu zraven rotovža

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice.

Posoja se na zemljišča po 4 3/4% na leto. — Z obrestni vred pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Ako pa želi dolžnik poplačati dolg z obrestmi vred n. pr. v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala.

Posoja se tudi na menjice in vrednostne papirje.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Podružnica v Celovcu. Podružnica v Spljetu.

Akcijski kapital 1.000.000 K.

Kupuje in prodaja vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz. Zamenjava in eskomptuje izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone. Daje predujme na vrednostne papirje. Zavaruje srečke proti kurzni izgubi. — Denarne vloge sprejema v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške
ženitninske kvacije.

Eskomt in inkasso menic.

Borzna naročila.

Promet s čeki in nakaznicami.

Zahtevajte brezplačno in franko

moj veliki ilustrirani cenik o dobrih solidnih in cenениh urah, zlatnini in srebrenini 59

Hans Konrad

prva tovarna za ure v Mostu (Brüx)

št. 1375, Češko

Nikelnasta anker-remont-ura, sistem Roskof-patent, z nikelnasto verižico in futralom gld. 2-25, 3 komadi 6-50 gld., 6 komadov gld. 12-50. Ista z dvojn. pokrovom gld. 3-50. Pristna srebrna remontoir-ura,

odprta gld. 3-80, Pristna srebrna oklopna verižica gld. 1-20. Nikelnasta budilka gld. 1-45, 3 komadi 4 gld., s ponoči se svečeim kazalnikom gld. 1-65, 3 komadi gld. 4-50. Za vsako uro strogo reelno triletno pismeno jamstvo. Nobene rizike! Zamenjava dovoljena ali pa se denar vrne!

Ceno češko

posteljno perje

5 kg novega skubljenega K 9-60, boljsega K 12—belega, jako mehkega, skubljenega K 18—; 24 kg snežnobelega, mehkega, skubljenega 30 K, 36 K. Pošilja se franko proti povzetju. Tudi se zamenja ali nazaj vzame proti povrnitvi poštinih stroškov. 35

Benedikt Sachsels, Lobes 198, p. Plzen na Češkem.

Franca Jožefa

grenki vrelec

istinit reprezentant grenkih voda.

(Od medicinskega oddelka dunajske splošne bolnišnice.)

69

Ustanovljeno 1. 1833.

Priznано najboljšę oljnate barve

zmlete s stroji najnovejše sestave, prekašajo vsako konkurencę po finosti, ki omogočijo z jako majhno množino pobarvati veliko površino, razpošilja

po nizkih cenah

Adolf Hauptmann

v Ljubljani

prva tovarna oljnatih barv, firmeža, laka in steklarskega kleja. Zaloga slikarskih in pleskarskih predmetov.

Ilustrovani ceniki dobe se brezplačno.

Prodaja na debelo.

Prodaja na drobno.

